

KARTY POMOCNICZE DO PRACY Z UCZNIAMI

KARTA 1 - Język godności w komunikacji wspólnotowej (Pamięć - Edukacja)

Cele: uczeń rozumie sens „języka godności”, potrafi przeformułować komunikaty parafialne i dotyczące żałoby.

Lektury: UZ: apel międzywyznaniowy (cz. I, s. 24-25); UZ: „Godność nie umiera” - wstęp (cz. V, s. 159-160); M: wstęp/definicje pedagogiki pamięci (s. 59-60); Z: fragment o spójności przekazu religijnego z etosem życia publicznego.

Przebieg: diagnoza 3 krótkich komunikatów „przed”, wspólne wyprowadzenie reguł języka godności, redakcja wersji „po”, omówienie skutków społecznych słów.

Materiały: przykładowe ogłoszenia, markery, karta „zasady języka godności”.

Ocenianie: rubryka 3 kryteriów (jasność, szacunek, adekwatność).

Bezpieczeństwo/etyka: unikać personaliów i świeżych lokalnych sytuacji; neutralne przykłady.

Korelacje: WOS/j. polski (etyka słowa).

KARTA 2 - Nienaruszalność pochówku i kodeks zachowań (Prawo - Edukacja)

Cele: zna i uzasadnia podstawowe normy na cmentarzu; rozumie „dlaczego” prawo je chroni.

Lektury: UZ: J. Sobczak „Prawo wobec śmierci” (cz. II, s. 43-46); UZ: P. Borecki „O nienaruszalności pochówku” (Komentarze, s. 87).

Przebieg: analiza krótkich przykładów zachowań, dyskusja „co narusza godność i czemu”, wypracowanie kodeksu zachowań (z uzasadnieniami).

Materiały: zestaw mini-case’ów, arkusz kodeksu.

Ocenianie: zgodność z normami, argumentacja.

Bezpieczeństwo/etyka: wyłącznie hipotetyczne scenariusze; brak przykładów z parafii.

Korelacje: WOS (prawo/obyczaj); etyka.

KARTA 3 - Wola zmarłego i decyzja o pochówku (Prawo - Wychowanie)

Cele: rozumie mechanizm uszanowania woli zmarłego; widzi przykład wartości na normy.

Lektury: KP: art. 48-55 i 49-53; uzasadnienie (s. 236-239; 306-307).

Przebieg: omówienie „po co publiczna decyzja”, wypełnienie przykładowego wzoru „decyzji o sposobie pochówku”, mapa ścieżki informacji (USC - rejestr - organizator).

Materiały: szablon decyzji, schemat „kto-kiedy-jak”.

Ocenianie: poprawność wypełnienia i rozumienie celu społecznego.

Bezpieczeństwo/etyka: bez nacisków światopoglądowych; akcent na szacunek.

Korelacje: WOS (prawo administracyjne w praktyce).

KARTA 4 - Cmentarz ekologiczny: pamięć i troska o stworzenie

Cele: łączy wartości pamięci z etyczną troską o środowisko.

Lektury: KP: art. 17; uzasadnienie (s. 223; 290-291).

Przebieg (60-75 min): analiza definicji i zasad, burza mózgów „co jest zgodne z godnością i ekologią?”, mini-projekt „regulamin pola ekologicznego” (6-8 zasad).

Materiały: karta „zasady”, przykłady rozwiązań.

Ocenianie: spójność zasad z celem (godność, środowisko).

Ku nowej kulturze funeralnej. Pamięć. Prawo. Edukacja.

Bezpieczeństwo/etyka: unikać ocen form pochówku; język neutralny.

Korelacje: biologia (zrównoważony rozwój), WOS.

KARTA 5 - Pola/ściany pamięci: równość i inkluzywność upamiętniania

Cele: rozważa etyczne konsekwencje form upamiętnienia; projektuje rozwiązania równościowe.

Lektury: KP: art. 30 - Pola pamięci (s. 228-229); UZ: B. Skaldawski „Cmentarze jako dobro dziedzictwa” (cz. II, s. 27-31).

Przebieg: analiza zapisów, praca projektowa - makieta „ściany pamięci” z zasadami inkluzji i jednakowej godności.

Materiały: karton, szablony tabliczek, opis założeń.

Ocenianie: zgodność z godnością/równością, uzasadnienie.

Bezpieczeństwo/etyka: brak porównań wartościujących tradycje.

Korelacje: plastyka/projektowanie społeczne.

KARTA 6 - Rejestry i jawność: dobro wspólne a ochrona miejsc spoczynku

Cele: rozumie sens transparentności i ewidencji dla ochrony pamięci.

Lektury: KP: art. 19-20; uzasadnienie (s. 291).

Przebieg: mini-wykład „po co rejestry?”, ćwiczenie „mikro-inwentaryzacja” - uczniowie nanoszą na szkic parafii znane miejsca pamięci, formułują 3 zasady jawnego informowania wspólnoty.

Materiały: plan okolicy, markery.

Ocenianie: trafność zasad jawności.

Bezpieczeństwo/etyka: nie publikować lokalizacji wrażliwych w sieci.

Korelacje: informatyka (dane/publiczność), WOS.

KARTA 7 - Współpraca instytucji: Rada Ochrony Cmentarzy i rejestr nagrobków

Cele: rozpoznaje mechanizmy współpracy parafia-samorząd-NGO-państwo.

Lektury: KP: Rada Ochrony Cmentarzy (art. 73-75), rejestr nagrobków (art. 89-90) (s. 251-252; 316-317); omówienie (s. 20-21).

Przebieg: studium przypadku „opieka nad historycznym nagrobkiem” - kto, z kim, o co występuje; plan kroków i ról.

Materiały: karta ról, schemat instytucji.

Ocenianie: realność i kompletność ścieżki współpracy.

Bezpieczeństwo/etyka: bez wskazywania konkretnych nagrobków.

Korelacje: WOS (organizacje publiczne i obywatelskie).

KARTA 8 - Kremacje i wybór formy pochówku: godność, tradycja, prawo

Cele: porównuje formy pochówku; argumentuje z pozycji godności i prawa.

Lektury: KP: A. Piskorz-Ryń „Kremacje” (s. 110; 126-129).

Przebieg: mapowanie argumentów „za/przeciw” - bez wartościowania; wspólne wyprowadzenie zasady: prymat woli zmarłego, normy publiczne.

Materiały: karta argumentów.

Ocenianie: rzetelność i szacunek w argumentacji.

Bezpieczeństwo/etyka: brak presji światopoglądowej.

Korelacje: filozofia (etyka), WOS.

Ku nowej kulturze funeralnej. Pamięć. Prawo. Edukacja.

KARTA 9 - Pamięć jako kategoria pedagogiczna (fundament teoretyczny)

Cele: rozumie różnicę „pamięć/pamiętanie”; rozpoznaje społeczną konstrukcję pamięci.

Lektury: KP: R. Nowakowska-Siuta „Pamięć jako kategoria pedagogiczna” (s. 129-135); M: 59-60 (definicje).

Przebieg: mapa pojęć (pamięć - tożsamość - wspólnota - język godności); przykłady z praktyki parafialnej.

Materiały: arkusze A3, karteczki pojęć.

Ocenianie: poprawność relacji między pojęciami.

Bezpieczeństwo/etyka: język neutralny, bez osobistych historii.

Korelacje: j. polski (retoryka), historia (pamięć zbiorowa).

KARTA 10 - Oneg Szabat i praca ze świadectwem (Miejsca i teksty)

Cele: zna zasady bezpiecznej pracy ze świadectwem; rozumie etyczny wymiar mówienia o traumie.

Lektury: M: case „uczenia przez świadectwo” (s. 64-66), testamenty (s. 67-68); UZ: poradnik cz. V - zachowania przy grobach (np. katolicy s. 160-163; mariawici s. 179-180).

Przebieg: krótkie świadectwo, „pytania ochronne”; ćwiczenie pauzy bezpieczeństwa; refleksja nad językiem opisu cierpienia.

Materiały: wybrany fragment świadectwa, karta pytań.

Ocenianie: adekwatność języka i wrażliwość.

Bezpieczeństwo/etyka: brak drastycznych treści; prawo do rezygnacji.

Korelacje: etyka, WOS (prawa człowieka).

KARTA 11 - Dziedzictwo lokalne: odpowiedzialność wspólnoty

Cele: widzi cmentarz jako dobro wspólne; zna role parafii/samorządu/wspólnoty.

Lektury: UZ: B. Skaldawski (cz. II, s. 27-31).

Przebieg: analiza fotografii lokalnego cmentarza; lista „kto i za co odpowiada”; propozycja bezpiecznego, symbolicznego gestu opieki.

Materiały: zdjęcia, arkusz ról.

Ocenianie: realność i zgodność z normami.

Bezpieczeństwo/etyka: brak działań fizycznych w terenie; to plan, nie akcja.

Korelacje: edukacja regionalna, WOS.

KARTA 12 - Edukacja obywatelska w wspólnocie religijnej (wartości - postawy)

Cele: łączy cnoty religijne (prawdomówność, solidarność, uczciwość) z postawami obywatelskimi; rozpoznaje język godności w komunikacji parafialnej.

Lektury: Z: wprowadzenie/abstrakt (rola wspólnot w kształtowaniu postaw), fragment o „correlation” treści religijnych z etosem demokratycznym; KP/UZ - krótkie przypomnienie norm publicznych (dla tła).

Przebieg: „most wartości” - łączenie cnoty z zachowaniem publicznym; redakcja 1 ogłoszenia parafialnego „na język godności”.

Materiały: karta cnót i przykładów zachowań.

Ocenianie: trafność mostów wartości i jakość języka.

Bezpieczeństwo/etyka: brak tematów spornych politycznie; skupienie na dobru wspólnym.

Korelacje: WOS (kompetencje obywatelskie), religia/etyka.